

מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות העימות הישראל-פלסטיני

(15 - 22 ביולי 2008)

אסמאעיל הניה חוגג את שחרורו של הרוצח סמיר אלקנטאר (אתר אלג'זירה, 16 ביולי 2008)

הטרקטור באמעותו ביצע מפגע פיגוע דריסה נוסף בירושלים (רויטרס, 22 ביולי. צילום: רונן זבולון)

עיקרי הדו"ח

- בנגב המערבי נשמר השקט בעקבות ה"הרגעה", המנוצלת ע"י חמא"ס להמשך ההתעצמות הצבאית. בירושלים בוצע פיגוע דריסה ע"י מחבל ממזרח ירושלים, שכתוצאה ממנו נפצעו 18 בני אדם. זהו הפיגוע השני מסוגו בחודש האחרון.
- הפלסטינים ברצועת עזה וביהודה ושומרון הצטרפו לחגיגות סביב עסקת החליפין של חזבאללה. דוברי חמא"ס שבו והציגו את העסקה כתקדים חיובי לשחרור אסירים פלסטיניים תמורת גלעד שליט תוך קריאה לישראל להיכנע לתנאי חמא"ס ואיום בחטיפת חיילים נוספים.

אירועים בולטים בשטח

רצועת עזה

נשמר השקט בישובי הנגב המערבי

- השבוע נשמר השקט ברצועת עזה ובישובי הנגב המערבי, למעט ירי פצצת מרגמה אחת ב- 15 ביולי, אשר נחתה סמוך למעבר כיסופים.

פיגוע דריסה נוסף באמצעות טרקטור בירושלים

- ב- 22 ביולי סמוך לשעה 1400 יצא נהג טרקטור, תושב מזרח ירושלים, מאתר בנייה סמוך לשכונת ימין משה בירושלים והחל לנסוע במהירות גבוהה בדרכו פגע בכלי רכב. אזרח שהבחין בנסיעתו ירה בו אולם הוא המשיך לנסוע תוך שהוא פוגע במכוניות נוספות ובאוטובוס בפינת הרחובות קרן היסוד והמלך דוד. אנשי משמר הגבול שהיו במקום ירו בו והרגו אותו. 18 בני אדם נפצעו אחד מהם באורח בינוני-קשה. זהותו של הנהג ומניעיו עדיין אינם ברורים לנו.

- **זהו הפיגוע השני במתווה זה בחודש האחרון.** ב-2 ביולי בשעות הצהריים, ביצע מחבל ממזרח ירושלים פיגוע הרג באמצעות טרקטור גדול במרכז ירושלים. הפיגוע החל כאשר המחבל פתח בנסיעה מהירה מאתר בנייה לרחוב שרי ישראל כשהוא פוגע בכל מה שנקרה בדרכו. כתוצאה מהפיגוע נהרגו שלושה אזרחים וכ-40 נפצעו, רובם באורח קל. מאבטח וחייל בחופשה הצליחו לבסוק להפסיק את מסע הרצח וההרג ולהרוג את המחבל.¹

פעילות סיכול ומנע

רצועת עזה

- גם בשבוע החולף נמנעו כוחות הביטחון מפעילות סיכול ומנע ברצועת עזה.

הסדר ה"הרגעה" - תמונת מצב

המצב במעברים

- בשבוע החולף התקיים מעבר סחורות באופן רצוף במעבר סופה (בממוצע מעל ל- 70 משאיות ליום). כמו כן, נמשך מעבר פלסטינים בעלי בעיות הומאניטאריות במעבר ארז.

¹ פירוט ראו לקט: "פיגוע הרג ברחוב יפו בירושלים בוצע באמצעות טרקטור ע"י תושב מזרח ירושלים בעל תעודת זהות ישראלית" (3 ביולי, 2008).

איומי חמא"ס להפסקת ה"הרגעה"

■ במלאת חודש ל"הרגעה" ממשיכה תנועת חמא"ס בנקיטה של קו ביקורתי כלפי ישראל בכל הנוגע להיקף תנועת הסחורות במעברים. לטענתה היקף הסחורות אינו תואם את ציפיותיה מה"הרגעה". על רקע זה האשימו בכירים בחמא"ס (ובארגוני טרור נוספים) את ישראל על שהיא אינה מכבדת את התחייבויותיה בנוגע ל"הרגעה" ושבּו ואיימו בחידוש פעולות הטרור. להלן מספר התבטאויות של בכירים בחמא"ס:

• **פוזי ברהום**, דובר חמא"ס, התלונן כי מעברי הסחורות ברצועת עזה עדיין לא נפתח בהיקף הדרוש, בעוד שלטענתו הארגונים הפלסטיניים קיימו את חלקם ב"הרגעה". הוא קרא למצרים להפעיל לחץ על ישראל ולפתוח את מעבר רפיח (פלסטין, 22 ביולי).

• בכיר חמא"ס, **חיליל אלחיה**, הזהיר כי אם ישראל לא תמלא את תנאי ה"הרגעה", "ייתכן כי העולם כולו יופתע כעבור זמן מה מקריסת ההרגעה". אלחיה הוסיף כי חמא"ס תפעל "בצורה עממית וציבורית" כדי להזכיר לעולם שהפלסטינים ברצועה עדיין נמצאים תחת "מצור" (אתר פלסטין אלאין, 21 ביולי).

• שר הפנים בממשלת חמא"ס, **סעיד ציאם**, איים כי ה"הרגעה" לא תמשך ללא הגבלה "אם ימשיך הכיבוש להתנער מהתחייבויותיו" הוא הוסיף כי "צורת התגובה תיקבע בהסכמה פלסטינית" (אתר פאל-מדיה, 21 ביולי).

• דובר גדודי עז אלדין אלקסאם, **אבו עבידה**, אמר כי ישראל משהה ביצוע התחייבויותיה בהסכם ה"הרגעה". הוא איים כי אם ההפרות הללו יימשכו, תבחן יחד עם הארגונים בזמן הנכון נקיטת עמדה חדשה כלפי ה"הרגעה"... (עיתון פלסטין, 19 ביולי).

התעצמות חמא"ס בצל ה"הרגעה"

■ חמא"ס ביצעה בלילה שבין ה- 18 ל- 19 ביולי תרגיל צבאי בשכונות העיר עזה תוך שימוש בנשק חי. מקורות בחמא"ס מסרו כי התרגיל בוצע במסגרת ה"מוכנות המתמשכת של הגדודים לכל תוקפנות ציונית, אפילו בצל המשך ההרגעה" (Palestine-info, 19 ביולי). על פי דיווח ב- ynet, (22 ביולי) התריע ראש השב"כ, יובל דיסקין, בוועדת חוץ וביטחון כי חמא"ס ניצלה את ה"הרגעה" כדי למקש שטחים נרחבים ברצועת עזה.

■ בימים האחרונים פורסמו כתבות בעיתונות הפלסטינית הסוקרות את פעילות חמא"ס ברצועה. בכתבה בעיתון חמא"ס אלראסלה (21 ביולי) מתארים פעילי חמא"ס הטמנת מטענים והצבת מארבים על צירי התנועה בהם אמורים כוחות צה"ל להיכנס, במקרה של פלישה לרצועת עזה.

■ ב- 22 ביולי, לפנות בוקר, נהרג פעיל חמא"ס ושניים נוספים נפצעו באורח קשה כתוצאה מ"תאונת עבודה", שגרמה לפיצוץ בשכונת אלשג'אעיה במזרח העיר עזה (פאל-מדיה, 22 ביולי). גם ב- 18 ביולי אירע פיצוץ במבנה אימונים של חמא"ס, ממנו נפצעו 7 פעילי חמא"ס, שלושה מהם באורח קשה, לעומת זאת, אתר פאל-פרס המזוהה עם פת"ח דיווח כי מדובר בסכסוך חמולות במיליציות חמא"ס (פאל-פרס, 18 ביולי).

הזירה הפנים-פלסטינית

בוטל ביקורו של יחידה "רביעייה" למזרח התיכון ברצועת עזה

■ ב- 15 ביולי, תוכנן להגיע שליח ה"רביעייה" למזרח התיכון, טוני בלייר, אולם ביטל את ביקורו לאחר ששר הביטחון אהוד ברק שוחח עמו והזהיר אותו מהתרעה לניסיון פיגוע כלפיו בעזה (Ynet, 15 ביולי).

■ ראש ממשל חמא"ס, אסמאעיל הניה, ביקש להדגיש כי חמא"ס ביצעה את כל הצעדים הנדרשים להגן על טוני בלייר והאשים את ישראל כי הלחצים על טוני בלייר שלא להגיע לעזה נובעים מכך שישראל מנסה למנוע ממנו לראות את "אסון המצור" (ערוץ ראמתאן, 15 ביולי).

תגובות בזירה הפלסטינית לעסקת השבויים תוך קישורה לגלעד שליט

עצרת הג'האד האסלאמי בפלסטין בעזה לציון עסקת החליפין עם חזבאללה (אלג'זירה, 18 ביולי)

■ התקשורת הפלסטינית דיווחה באופן נרחב ואוהד אודות עסקת השבויים בין חזבאללה לישראל, בדגש על מסירת גופות המחבלים הפלסטיניים, ובראשם, **דלאל אלמע'רבי**. מחבלת מפת"ח שהשתתפה בפיגוע הדמים בכביש החוף (11 במרץ 1978)². הטלוויזיה הפלסטינית שידרה תוכניות ושירים המהללים את דלאל אלמע'רבי ו"גבורתה" ואת ה"מאבק המזוין". ביחזמת **פת"ח**, נערכה תהלוכה בראמאללה לכבוד המחבלת אולם ההשתתפות בה הייתה דלה.

■ תנועת **חמא"ס** שבה והציגה את עסקת החילופין כתקדים חיובי בראייתה לשחרור אסירים פלסטיניים תמורת גלעד שליט, תוך קריאה לישראל להיכנע לתנאיה ואיזמים בחטיפת חיילים נוספים. להלן כמה מההתבטאויות:

² לא ברור לנו בשלב זה האם גופתה של דלאל אלמע'רבי אכן הוחזרה לידי חזבאללה במסגרת העסקה.

עצרת חמא"ס במשרד האסירים בעזה לציון עסקת החליפין עם חזבאללה (אלאקצא, 21 ביולי)

- דובר גדודי עז אלדין אלקסאם, אבו עבידה,** אמר כי העסקה "...מוכיחה כי ישנה שבירה של הקריטריונים הציוניים לגביהם התעקש הכיבוש כאשר סירב לשחרר את האסירים שנידונו לתקופות מאסר ארוכות ולמאסרי עולם". אבו עבידה ציין כי "הכיבוש הציוני, במוקדם או במאוחר, יהיה חייב להיכנע לתנאינו ואם הכיבוש לא ייענה לתנאינו, הרי שלא תהיה עסקה". בהמשך דבריו מנה אבו עבידה את הסיבות לעיכוב העסקה לשחרור גלעד שליט, ובראשן ה"מצור" על רצועת עזה, ואת עמדתה הרופסת, לדבריו, של מצרים מול ישראל. הוא הוסיף כי **האופציה לשביית חיילים נוספים קיימת**, עד שישראל תסכים לתנאיה של חמא"ס (עיתון פלסטין, 19 ביולי).
- בכיר חמא"ס, **איימן טה**, אמר כי חמא"ס הטילה "חשאיות מוחלטת" על סוגיית חילופי האסירים עם ישראל, כפי שעשתה חזבאללה, על מנת לשמור על סודיות התהליך שתאפשר סגירת עסקה. הוא הוסיף כי כל התקדמות תלויה בהסכמת ישראל לתנאיה של חמא"ס (אלקדס אלערבי, 19 ביולי).
- בכיר חמא"ס, **אסמאעיל רדואן**, אמר כי העסקה עם ישראל אינה עומדת בראש סדר העדיפויות כרגע, אלא צעדי ישראל לפתיחת המעברים והסרת המצור, בכפוף להסכם ה"הרגעה" (אלדסתור, 19 ביולי).
- בכיר חמא"ס, **מחמוד אלוהאר**, אמר כי חמא"ס תהיה מוכנה לחזור למו"מ בסוגיית גלעד שליט, רק אם ישראל תסכים לשחרר אסירים "עם דם על הידיים", והוסיף כי גלעד שליט אינו ה"קלף" היחיד שבידי חמא"ס ו"יש לנו קלפי מיקוח רבים..." (אלראי אלעאם, 21 ביולי).
- בכיר חמא"ס **עבאס אלסיד**, מתכנן הפיגוע במלון פארק (2002), שנידון ל-35 מאסרי עולם, בירך במסר מהכלא הישראלי על העסקה עם חזבאללה. הוא ציין כי העסקה מוכיחה שלמאסרי העולם שמטילה ישראל (על מחבלים פלסטיניים) אין ערך, כל עוד "נמשכים ניצחונות ההתנגדות". אלסיד הוסיף כי עיני האסירים נשואות לחמא"ס בתקווה שתביא לשחרורם בעסקה עתידית (אלחיאת אלג'ידידה, 19 ביולי).